

Mottagare: kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: johan.malinen@regeringskansliet.se

Er ref: KN2025/00895

Remissvar

Green Power Swedens remissvar om pm om förnybartdirektivets tillståndsregler

Green Power Sweden tackar för möjligheten att svara på departementspromemorian *Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi*.

Green Power Sweden är en branschförening för företag som arbetar med storskalig vindkraft, storskalig solkraft och energilagring. Våra medlemmar står tillsammans för mer än en fjärdedel av Sveriges elproduktion, och bidrar med lagringseffekt för balansering av elsystemet. Våra företag möjliggör elektrifieringen av Sverige.

Green Power Sweden välkomnar att regeringen remitterat förslag till genomförande av tillståndsreglerna i EU:s förnybartdirektiv¹ i svensk lagstiftning. Vi bedömer dock att förslagen inte i alla delar bidrar till direktivets mål om att öka andelen förnybar energi i EU till 2030. I detta remissvar lämnar vi därför förslag till förbättringar och förtydliganden för ett starkare genomförande.

Sammanfattning av Green Power Swedens synpunkter

- Green Power Sweden vill inledningsvis lyfta att det utöver regeländringar krävs ökade resurser till hela prövningssystemet för att uppnå en mer effektiv ordning.
- Det behövs också samordning med genomförandet av t.ex. Miljötillståndsutredningens förslag och andra relevanta förslag och processer för att ändringarna av prövningsprocessen ska leda till verkliga förbättringar.
- Generationsväxling bör omfattas av begreppet uppgradering och omfattas av förenklade tillståndsförfaranden med kortare tidsfrister. Att ersätta äldre verk med nya och mer effektiva inom samma område är ett av de mest ändamålsenliga sätten att öka elproduktion.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

- Promemorian saknar förslag som genomför förnybartdirektivets krav på en kontaktpunkt för tillståndprocessen. För att uppfylla direktivets krav på effektiv och samordnad prövning bör Sverige inrätta en enda kontaktpunkt som följer projektet från samråd till slutligt beslut.
- De föreslagna totala tidsfristerna riskerar att förlänga snarare än förkorta handläggningstiderna. Skrivningarna kring tidsfristerna bör ses över för att undvika att de uppfattas som riktlinjer snarare än maxgränser.
- En tidsfrist som vi bedömer kan ge positiv effekt är det ska avgöras inom 45 dagar om en ansökan är fullständig. Det är dock viktigt att förvaltningslagens (2017:900) krav på skyndsam handläggning tillämpas i de fall det krävs kompletteringar för att en ansökan ska bli fullständig.
- De korta och effektiva tidsfrister som ska gälla för accelerationsområden bör införas även för storskalig vind- och solkraft, vilket skulle kunna ge verklig effekt för utbyggnaden av förnybar energi.
- Vi bedömer att den föreslagna utformningen av författningsförslaget om presumptionen av att förnybar elproduktion utgör ett allt överskuggande allmänintresse behöver justeras för att inte presumptionen ska brytas alltför ofta, särskilt för storskalig vindkraft.
- Vi välkomnar förslaget som om att störning eller dödande av skyddade arter av en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi inte ska anses vara avsiktlig om nödvändiga åtgärder vidtas. Det bör dock förtydligas att även kompensationsåtgärder ska beaktas och hur uttrycket "nödvändiga" ska tolkas.

Utvecklade synpunkter på förslagen

Förnybartdirektivet är en av de rättsakter som ska säkerställa att EU uppnår sitt mål om nettonollutsläpp senast 2050, och strävan att nå negativa utsläpp därefter. Direktivets syfte är att främja användning av förnybar energi och det sätter upp ett bindande unionsmål för andelen förnybart till 2030. För att Sverige ska bidra i tillräcklig utsträckning till det målet behöver verksamheter för produktion av förnybar el och myndigheter arbeta tillsammans genom dialog, vägledning, tydliga krav och en delad förståelse för vikten av utbyggnad av sådan elproduktion.

Vi noterar att promemorian innehåller olika förslag till ikraftträdandedatum, den 1 december 2025 respektive den 1 januari 2026. Oavsett vilket av dem som ska gälla vill vi understryka vikten av att det finns en samordning med genomförandet av Miljötillståndsutredningens förslag och med andra processer och förslag som påverkar miljöprövningen, för att säkerställa att de ändringar som genomförs samverkar för bästa resultat.

En övergripande synpunkt är också att det för en mer effektiv prövning utöver ändringar av lagstiftningen krävs att tillräckliga resurser tillförs alla delar av prövningssystemet. Annars finns risk att myndigheter och kommuner inte kan leva upp till kraven, vilket kan leda till sämre prövningar och fler avslag eller avvísningar.

Tolkningen av centrala begrepp (avsnitt 5.2 och 6.1)

Vi välkomnar att uttrycket *alla relevanta administrativa tillstånd* ges en vid tolkning så att tidsfristerna även omfattar t.ex. nätkoncessioner, dispenser och tillstånd för åtgärder som behövs för att möjliggöra uppförandet, uppgraderingen eller driften av en anläggning för förnybar energi på den aktuella platsen.

I promemorian görs bedömningen att ett elnätsföretags godkännande av nätanslutning inte utgör ett administrativt tillstånd, vilket är rimligt. Vi vill dock passa på att framhålla att besked om nätanslutning är centralt för vår bransch och att väntetiderna kan vara mycket långa. För att möjliggöra en snabbare utbyggnad av förnybar energi i enlighet med förnybartdirektivets syfte behöver även systemet för besked om nätanslutning förbättras och integreras i tillståndprocessen.

Det är positivt att regeringen föreslår en vid tolkning av uttrycket *verksamhet eller åtgärd för förnybar energi* så att det omfattar uppförande, uppgradering och drift av olika typer av verk för förnybar energi, samt åtgärder som behövs för att sådana anläggningar ska kunna uppföras, drivas eller anslutas till ett nät.

Begreppet uppgradering bör omfatta generationsväxling

Enligt artikel 16 i direktivet ska tillståndsförfarandet för projekt för uppgradering som huvudregel ta högst ett år och medlemsstaterna får inrätta ett förenklat förfarande för nätanslutning av sådana projekt. I artikel 2 i förnybartdirektivet definieras uppgradering som helt eller delvis utbyte av anläggningar eller driftsystem och driftsutrustning, i syfte att ersätta kapacitet eller att öka anläggningens effektivitet eller kapacitet. I skäl 38 i ändringsdirektivet anges dock som motiv för kortare tidsfrister för uppgradering att det säkerställer fortsatt användning av kraftverk samtidigt som behovet av att utse nya platser för projekt för förnybar energi minskar. I promemorian dras utifrån den skrivningen i skältexten slutsatsen att en uppgradering ska syfta till att säkerställa fortsatt drift av en anläggning, och att rivning och uppförande av en ny anläggning därmed inte är att anse som en uppgradering. Det innebär att generationsväxling där ett vindkraftverk ersätts med ett nytt och större inte räknas som uppgradering utan ska prövas med en tidsfrist upp till två år.

Att ersätta äldre befintliga anläggningar med låg produktion med nya med betydligt högre produktion genom generationsväxling är ett av de mest ändamålsenliga sätten att öka elproduktion. I ett aktuellt exempel hade 15 gamla vindkraftverk kunnat ersättas med fyra

nya som tillsammans skulle kunnat ge cirka fem gånger mer elproduktion än de 15 befintliga verken. Vi kan bara instämma skrivningarna i skäl 38 i ändringsdirektivet² som framhåller som en fördel med uppgradering att befintliga kraftverk för förnybar energi till största delen finns på platser med betydande potential för förnybara energikällor. I samma skäl framhålls också att uppgradering har ytterligare fördelar, till exempel den befintliga nätanslutningen, och att det sannolikt finns en högre grad av acceptans bland allmänheten i området och kännedom om miljöpåverkan. Frågan om generationsväxling gäller även solceller och energilagring eftersom effektiviteten utvecklas snabbt, och det behövs ett regelverk som underlättar uppgradering även av sådana anläggningar.

Det vore i linje med syftet med förnybartdirektivet att även rivning och uppförande av en ny anläggning anses som en uppgradering om det görs inom samma område. Det ger de fördelar som räknas upp i skäl 38 i ändringsdirektivet genom att det använder de bästa vindlägena på ett mer optimalt sätt och byggs inom ett redan exploaterat område har större möjlighet till nätanslutning och stor sannolikhet för acceptans. Det innebär också att antalet verk minskar avsevärt och det kan ge positiva effekter att byta ut gamla turbiner mot moderna som t.ex. kan ge mindre ljudpåverkan trots att de är större och ha bättre skyddsåtgärder för fåglar och fladdermöss.

Mer specifik och jämförbar statistik skulle möjliggöra uppföljning (avsnitt 5.2)

Naturvårdsverket gör sedan ett antal år sammanställningar av statistik över handläggningstider för miljöfarlig verksamhet. Statistiken ger en tydlig bild av handläggningstider hos miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna. Den är dock inte utformad för att särskilt redovisa ärenden om förnybar energi. Green Power Sweden är därför positivt till förslaget att kommuner och myndigheter som prövar ärenden som rör förnybar energi ska rapportera uppgifter om handläggningstider till den utsedda kontaktpunkten, som sedan redovisar den sammanställda statistiken. Green Power Sweden anser att även handläggningstider för de ärenden där regeringen är tillståndsmyndighet bör ingå, eftersom den är tillståndsmyndighet för bl.a. ärenden om havsbaserad vindkraft i ekonomisk zon. Statistiken bör också omfatta handläggningstider för förnybar energi som inte utgör miljöfarlig verksamhet utan anmäls för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Sammanställningen bör göras med samma metod som Naturvårdsverket använder för sin statistik för miljöfarlig verksamhet så att de blir jämförbara.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652.

En kontaktpunkt saknas fortfarande med promemorians förslag (avsnitt 5.3)

I förnybartdirektivet angavs redan i tidigare versioner att medlemsstaterna ska inrätta en kontaktpunkt så att sökanden inte ska behöva vända sig till fler än en myndighet under hela tillståndsförfarandet. Det har hittills inte genomförts i Sverige, utan den åtgärd som vidtagits är att Energimyndigheten har samlat viss information om tillståndsprocessen på sin hemsida. Genom ändringsdirektivet har tillkommit att den enda kontaktpunkten fått ett utökat vägledningsansvar och även ska se till att tidsfrister hålls.

I promemorian anges bara att Energimyndigheten ska införa en digital informationstjänst. Vi bedömer att förslaget inte leder till att Sverige uppfyller direktivets krav, och efterfrågar i stället ett fullgott genomförande som skapar den tydliga ordning och effektiva processledning som är syftet med bestämmelsen. Om Miljötillståndsutredningens förslag i SOU 2024:98 om att inrätta en enda prövningsmyndighet som ska vara kontaktpunkt och dialogpartner under hela processen från samråd till beslut genomförs bör den också användas som enda kontaktpunkt enligt förnybartdirektivet.

De föreslagna tidsfristerna riskerar att leda till längre handläggningstider (kap. 7)

Miljöprövningsdelegationerna har redan idag en målsättning om att fatta beslut inom 180 dagar från att ansökan bedömts vara komplett. Anläggningar som anmäls för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken handläggs normalt inom sex veckor, även om det i många fall tar väsentligt längre tid än så. Förslaget att införa en tidsfrist på två år som huvudregel för tillståndsprövningen av landbaserade anläggningar för förnybar elproduktion från komplett ansökan till beslut riskerar att inte medföra någon förbättring för vare sig vindkraft eller storskalig solkraft. Det gäller även för de ärenden som prövas av mark- och miljödomstol som första instans. De föreslagna tidsfristerna är väsentligt längre än de tidsfrister som föreslagits av Miljöprövningsutredningen i SOU 2024:98 och vi efterlyser en grundlig analys av vilka tidsfrister för olika delar av prövningen som skulle ge en mer effektiv prövningsprocess utan att riskera att leda till fler avvísningar och avslag, något vi lyfte i vårt [remissvar](#) om utredningens första delbetänkande (skickades in från Svensk Vindenergi).

Green Power Sweden har publicerat en rapport med [statistik för handläggningstider för landbaserad vindkraft](#)³ under perioden 2014–2024. Statistiken visar att tiden för handläggning i miljöprövningsdelegation har sjunkit successivt under perioden. Under 2024 tog det 16 månader i median från inlämnad ansökan till beslut. Däremot ökade mediantiden för ansökan till beslut om nätkoncession till 27 månader under 2024, jämfört med 18 månader under perioden 2014–2024. Sammantaget tar hela tillståndsprocessen dock lång

³ Westander Klimat och Energi, 2025-10-07.

tid och även förfarandet innan inlämnad ansökan och för överklagande behöver ses över. Just överklaganden är vanliga i vår bransch och förlänger den totala prövningsprocessen avsevärt.

Green Power Sweden har även publicerat [statistik för handläggningstider för havsbaserad vindkraft](#)⁴. Rapporten visar att den föreslagna tidsfristen på tre år för prövning i första instans av havsbaserad vindkraft i ett flertal fall inte heller skulle innebära en förbättring jämfört med idag.

För installation av solenergiutrustning på mark, t.ex. jordbruksmark föreslås en tidsfrist om ett år om anläggningens installerade elektriska effekt understiger 150 kilowatt och en tidsfrist om två år om anläggningens installerade elektriska effekt är större än så. Nästintill samtliga ansökningar om markbaserad solkraft, så kallade solparker, överstiger 150 kilowatt och skulle därmed få en avsevärt längre maximal provotid än vad som normalt sker genom nuvarande prövning genom samrådsanmälan.

Vi ser också att det redan skett förbättringar genom t.ex. det arbetssätt som miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götaland utvecklat för en snabb och effektiv prövning, vilket vi gärna skulle se tillämpas av alla miljöprövningsdelegationer.

Det står i konsekvensanalysen att det är osäkert i vilken mån, om alls, förslagen sammanlagt kommer att leda till kortare ledtider och att främst vissa enskilda större ärenden kan komma att hanteras snabbare vid myndigheterna på grund av de prioriteringskrav som tidsfristerna innebär. Vi ser dessutom en risk för att förslagen leder till längre i stället för kortare, tillståndsprocesser än i dag om tidsgränsen om två respektive tre år uppfattas som riktlinje av prövningsmyndigheterna. Särskilt för verksamheter som i dag endast anmäls för samråd, som solparker, kan förslagen innebära en avsevärd försämring.

En av tidsfristerna som vi bedömer kan göra positiv skillnad är förslaget att prövningsmyndigheten ska meddela inom 45 dagar om en ansökan är fullständig, då detta ofta drar ut på tiden. Vi noterar dock att i de fall det krävs kompletteringar för att en ansökan ska bedömas vara fullständig kan det innebära att det dröjer mer än 45 dagar innan prövningen inleds. Vi instämmer därför med vad som anges i promemorian om att det är viktigt att förvaltningslagens krav på skyndsam handläggning upprätthålls även i den inledande fasen.

⁴ Westander Klimat och Energi, 2025-05-25.

Positivt med tidsfristen för fullständig ansökan men förtydligande behövs

Vi ser positivt på tidsfristen om 45 dagar för besked om en ansökan är fullständig, men i promemorian anges att tidsfristen kan förlängas om en ansökan inte innehåller den information som krävs för att prövningsmyndigheten ska kunna ta ställning till vilken tidsfrist som gäller för prövningen och att prövningsmyndigheten i sådana fall bör begära att sökanden kompletterar ansökan. Av beskrivningen i promemorian framstår det som att begäran om kompletteringar bara ska syfta till att kunna avgöra vilken typ av verksamhet ärendet gäller, och därmed vilken tidsfrist som ska tillämpas. Det är dock något annat än att behöva komplettera med underlag som krävs för att en ansökan ska anses vara fullständig. Det bör därför förtydligas vilka typer av kompletteringar som avses.

De kortare tidsfristerna som gäller för accelerationsområden bör genomföras

Promemorian innehåller inte förslag om genomförande av förnybarhetsdirektivets möjligheter till att peka ut accelerationsområden där särskilt korta och enkla prövningsförfaranden ska tillämpas. I stället hänvisas till det [uppdrag](#)⁵ Energimyndigheten har haft om kartläggning av områden med potential för utbyggnad av fossilfri elproduktion och tillhörande energidistribution, och det anges att frågan om utpekande av accelerationsområden bereds inom Regeringskansliet.

Det uppdrag som Energimyndigheten fick var riktat mot att i första hand småskalig solkraft och värmepumpar ska omfattas av accelerationsområden, och därmed att endast sådan elproduktion ska omfattas av de kortare tidsfrister i förnybartdirektivet som faktiskt skulle göra skillnad jämfört med idag. Det finns dock inget i förnybartdirektivet som hindrar Sverige att införa kortare och mer effektiva tidsfrister än de som föreslås i promemorian även för vindkraft och storskalig solkraft, oavsett om accelerationsområden pekas ut eller inte. Green Power Sweden uppmanar regeringen⁶ att ta fram sådana förslag.

Länsstyrelsens roll inför samråd och prövning (kap. 8)

Frågor enligt miljöbalken bör bara prövas en gång

Enligt förslagen i promemorian föreslag ska sektorslagstiftning ändras så att om en specifik miljöbedömning har gjorts för en prövning av en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi miljöbalken ska det inte behövas en ny specifik miljöbedömning för prövning enligt annan

⁵ Uppdrag att genomföra en kartläggning av Sveriges territorium och ekonomiska zon för att identifiera områden med potential för fossilfri energiproduktion och tillhörande energidistribution samt att se över sina riksintresseanspråk, diarienummer: KN2024/00663, 2024-03-14.

⁶ Se även <https://greenpowersweden.se/wp-content/uploads/2025/05/Svensk-Vindenergis-inspel-till-Energimyndighetens-kartlaggningsuppdrag-2024-06-07.pdf>.

lagstiftning. Det är positivt, men löser inte att i de fall sektorslagstiftning hänvisar till miljöbalken prövas en verksamhet eller åtgärd enligt samma bestämmelser i flera olika förfaranden.

Förslaget innebär också att villkor även fortsättningsvis ska sättas i de enskilda prövningarna av samma projekt, vilket riskerar onödigt långa tillståndsprocesser och att villkoren i olika tillstånd inte är samstämmiga. Vi förordar att i stället använda den möjlighet som genomförandet av förnybartdirektivet ger att använda den princip som används i 2 kap. 17 kap. ellagen även i annan sektorslagstiftning, så att de frågor som redan prövats i ett mål eller ärende om tillstånd enligt miljöbalken inte ska prövas igen och att villkor bara sätts en gång.

Oklarheter i förslaget om att länsstyrelsens yttrande blir bindande

Förslaget om att länsstyrelsens yttrande om omfattning av en miljökonsekvensbeskrivning blir bindande kan leda till färre krav på kompletteringar, vilket vi bedömer skulle kunna ge betydande tidsvinster i tillståndsprocessen. Av beskrivningen i promemorian av den efterföljande prövningen framstår det dock som att den bindande verkan är begränsad och det gör det tveksamt om det verkligen leder till en mer effektiv process. Förslaget kräver därför ytterligare arbete om det ska göra skillnad. Det behövs också ytterligare analys av konsekvenserna av att införa en egen lösning för förnybar elproduktion.

Vi anser att författningsförslagen behöver förtydligas om vad länsstyrelsens yttrande ska omfatta, hur det ska utformas etc. Annars finns risk för alltför stora skillnader i tillämpning mellan olika länsstyrelser, och att yttrandena blir otydliga. Vi vill framhålla vikten av att länsstyrelsen är tydliga och specifika i sin kravställning för att inte riskera att ansökningar avvisas eller avslås i onödan för att det inte finns möjlighet att komplettera inom de uppsatta tidsfristerna. Det behövs en dialog och tydlig vägledning från först länsstyrelsen och sedan tillståndsmyndigheten till verksamhetsutövaren för att ansökan ska få rätt innehåll så att den kan hanteras effektivt. Att få en ansökan avvisad eller avslagen innebär att både de stora kostnader som lagts ned på projektet utan och den vinst för klimatet ett projekt skulle innebära går förlorade.

Vissa ändringar förordas av förslagen om samråd (kap. 9)

Kraven på samrådsunderlaget bör inte skärpas

Vi stöder inte förslaget om att skärpa kraven på samrådsunderlaget genom att det ska innehålla fler uppgifter än vad som krävs i dag, som t.ex. en teknisk beskrivning. Vi ser inte att förnybartdirektivet ställer sådana krav och det skulle innebära en tydlig skärpning jämfört med nuvarande krav. Det fungerar väl i dag och det är rimligt att övriga underlag behöver tas

fram för ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen. Den snabba tekniska utvecklingen inom förnybar energi innebär också att beslut inte bör villkoras mot en viss teknik eftersom det ofta kan finnas en mer effektiv teknik vid tiden för byggnation och igångsättning.

Ändringarna om artskyddet kan ge avsevärd förbättring (kap. 10)

Det behövs förtydligande om presumtionen om allt överskuggande allmänintresse

En utbyggd produktion av förnybar el är centralt för att minska utsläppen av koldioxid, och därmed begränsa klimatförändringarna som är ett av de viktigaste skälen till förlust av biologisk mångfald. Vindkraft är tillsammans med storskalig solkraft på mark det energislag som snabbast och till lägst kostnad kan byggas ut i stor skala. I nuläget möts dock utbyggnaden av ett antal hinder. Green Power Sweden har publicerat [tillståndsstatistik](#)⁷ som visar att av 16 ansökningar om landbaserad vindkraft som avgjordes slutligt under 2024 var det bara ett som delvis fick tillstånd. För havsbaserad vindkraft avgjordes 14 ansökningar slutligt under samma år, varav ett tillstånd beviljades. I kombination med rådande marknadsförutsättningar krävs snabba åtgärder för att utbyggnaden av vindkraft inte ska bromsa kraftigt.

Vi bedömer att presumtionen om att verksamheter och åtgärder för förnybar energi genomförs av orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse i miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845) kan ge avsevärda positiva effekter för utbyggnaden av förnybar energi. De möjligheter den skrivningen ger bör därför genomföras fullt ut. Det är också en välkommen förbättring att ersätta begreppet "väsentligt allmänintresse" med "allt överskuggande allmänintresse" så att svensk lagstiftning blir konsekvent och stämmer överens med EU-rätten.

Enligt förslagen i promemorian bryts presumtionen om att verksamheter och åtgärder för förnybar energi genomförs av orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse så snart det finns tydliga bevis för att en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi har en betydande negativ miljöpåverkan som inte kan begränsas eller kompenseras. Det förklaras som att det gäller när det finns tillräckliga bevis för att det finns motstående intressen av en viss tyngd, eller om medlemsstaterna beslutar att begränsa tillämpningen av presumtionen under vederbörligen motiverade och särskilda omständigheter, till exempel av skäl som rör nationellt försvar. Att det avser miljöpåverkan som inte kan begränsas eller kompenseras och en beskrivning av vad det innebär saknas dock i både författningsförslag och författningskommentar och innebär ett alltför begränsat genomförande av bestämmelsen.

Eftersom ledet om att det avser miljöpåverkan som inte kan begränsas eller kompenseras inte ingår i författningsförslaget skulle det dessutom räcka att en verksamhet eller åtgärd för

⁷ Westander Klimat och Energi, 2025-05-22.

förnybar energi har en betydande negativ miljöpåverkan för att presumptionen om allt överskuggande allmänintresse ska brytas. Eftersom storskalig vindkraft enligt svensk lagstiftning som utgångspunkt har sådan miljöpåverkan skulle den föreslagna författningstexten som vi uppfattar den innebära att presumptionen alltid skulle brytas för sådana projekt, vilket inte är vad som avses i förnybartdirektivet.

I miljöbalken används ordet "negativ miljöpåverkan" bara i 4 kap. 6 § sista stycket, och då utan "betydande". I övrigt används "negativ" sparsamt och endast i samband med bl.a. begreppet "miljöeffekter". Begreppet "betydande negativ miljöpåverkan" används inte heller i vare sig EU:s art- och habitatdirektiv eller fågeldirektiv. Innebörden förklaras inte heller i promemorian, och i författningskommentaren till 7 kap. 29 c § förklaras bara vad som avses med "miljöpåverkan". Det kan antas att lagstiftaren vid antagandet av miljöbalken har utgått från att miljöpåverkan som utgångspunkt är negativ och att det inte behöver uttryckas i författningstexten. Att föra in "betydande negativ miljöpåverkan" som nytt begrepp i en bestämmelse i miljöbalken och begränsat till förnybar energi skapar också frågor om hur begreppet betydande miljöpåverkan, utan "negativ", ska tolkas i resten av lagstiftningen.

Enligt 7 kap. 29 § miljöbalken är det redan en förutsättning för att regeringen ska kunna ge tillstånd att de åtgärder vidtas som behövs för att kompensera för förlorade miljövärden så att syftet med att skydda det berörda området ändå kan tillgodoses. Det ändras inte av den föreslagna bestämmelsen i 7 kap. 29 c § miljöbalken.

Av ovan angivna skäl bör andra ledet i författningsförslaget i 7 kap. 29 c § miljöbalken och 14 § artskyddsförordningen utgå, så att lydelsen blir:

Vid tillämpningen av x §, ska en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi anses genomföras av orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, ~~utom i de fall det kan antas att verksamheten eller åtgärden har en betydande negativ miljöpåverkan på det berörda området.~~

Förslaget om avsiktligt dödande och störande är positivt men bör förtydligas

Vi välkomnar förslaget som innebär att störning eller dödande av skyddade arter som föranleds av en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi inte ska anses vara avsiktlig störning eller avsiktligt dödande om nödvändiga åtgärder utförs för att förhindra att en betydande negativ påverkan på en arts population uppstår. Vi bedömer att det kommer underlätta möjligheten att få tillstånd.

Det bör dock förtydligas i författningstexten, eller åtminstone i motiven, att inte bara eventuella skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått ska beaktas, utan också kompensationsåtgärder. Det behövs också utvecklas i motiven vad som ska anses vara nödvändiga skydds- och kompensationsåtgärder. I uttrycket "nödvändiga" bör ligga att åtgärderna ska vara proportionerliga och relevanta för det mål som ska uppnås, dvs.

säkerställa att inga betydande negativa följder uppstår för arternas populationer men inte gå längre än vad som krävs för att uppnå målet.

Stockholm 2025-08-22

Daniel Badman
Vd
Green Power Sweden

Ina Müller Engelbrektson
Branschjurist
Green Power Sweden